

PADĚLANÉ A POZMĚNĚNÉ BANKOVKY A MINCE ZADRŽENÉ NA ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY V ROCE 2018

VOJTĚCH BENDA | ČLEN BANKOVNÍ RADY ČNB | 8. 3. 2019

PADĚLKY 2018

- 1 ÚVOD
- 2 CELKOVÝ PŘEHLED
- 3 KONTROLA BANKOVEK
- 4 HISTORIE PENĚZOKAZECTVÍ
- 5 ZÁVĚR

PADĚLKY V ROCE 2018

Celkový počet padělaných a pozměněných českých bankovek a mincí oproti roku 2017 se snížil o 24 %.

Nadále platí, že většina padělků českých bankovek byla nepříliš dobré „kvality“.

Pokud lidé budou věnovat penězům při jejich příjmu dostatečnou pozornost, neměli by mít problém padělky rozpoznat.

02

CELKOVÝ PŘEHLED

HODNOTA OBĚŽIVA K 31. 12. 2018 BYLA 618,6 MLD. KČ

(VČETNĚ MINCÍ)

Nejčastější nominály v oběhu:

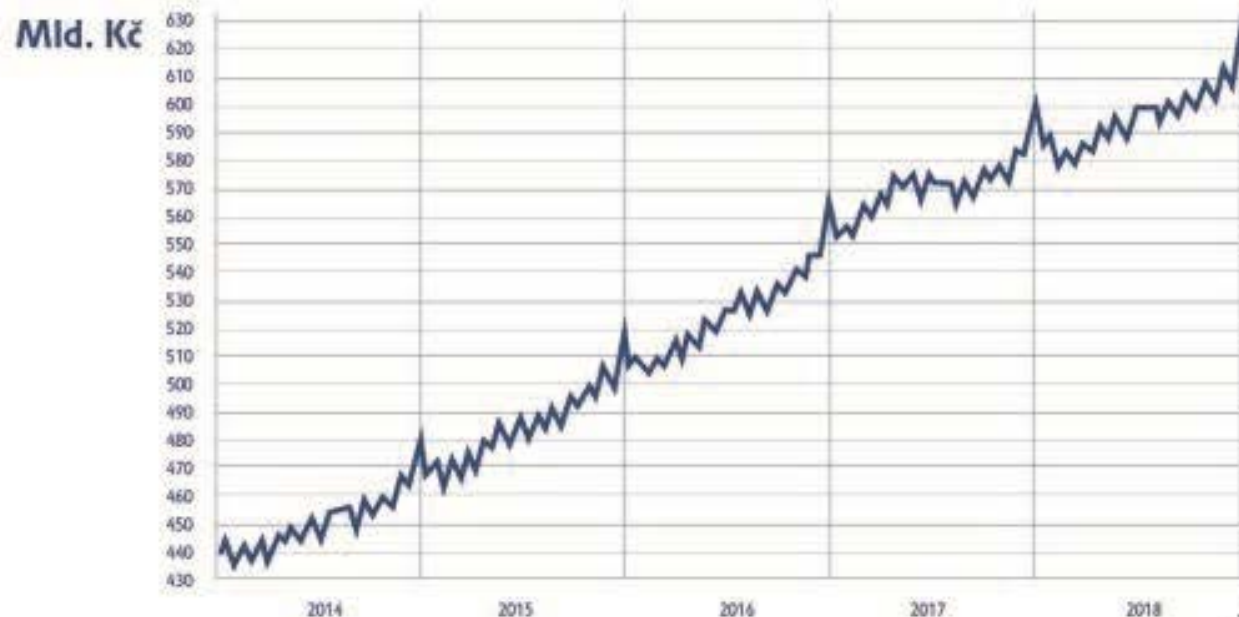

bankovka
(13,3 ks/osoba)

mince 1 Kč
(cca 56,7 ks/osoba)

Vývoj výše oběživa 1. 1. 2014 do 31. 12. 2018

PADĚLKY ČESKÝCH BANKOVEK A MINCÍ

Zadrženo	2017	2018
Padělky CZK	1318	1011
z oběhu	1217	93
před oběhem	101	918
Padělky celkem	2850	2111
z oběhu	2580	205
před oběhem	270	1906

PADĚLKY ČESKÝCH BANKOVEK A MINCÍ

Zadrženo	2017	2018
Padělky CZK	1318	1011
z oběhu	1217	93
před oběhem	101	918
Padělky celkem	2850	2111
z oběhu	2580	205
před oběhem	270	1906

PADĚLKY ČESKÝCH BANKOVEK A MINCÍ

Zadrženo	2017	2018
Padělky CZK	1318	1011
z oběhu	1217	93
před oběhem	101	918
Padělky celkem	2850	2111
z oběhu	2580	205
před oběhem	270	1906

PADĚLKY ČESKÝCH BANKOVEK A MINCÍ

Zadrženo	2017	2018
Padělky CZK	1318	1011
z oběhu	1217	93
před oběhem	101	918
Padělky celkem	2850	2111
z oběhu	2580	205
před oběhem	270	1906

POČET ZADRŽENÝCH **PADĚLKŮ KLESL**,
 PŘESTO JE STÁLE NUTNÉ VĚNOVAT
 PŘI PŘEBÍRÁNÍ BANKOVEK POZORNOST
 JEJICH OCHRANNÝM PRVKŮM.

PADĚLKY ČESKÝCH MINCÍ

Počty zadržených padělaných českých mincí

113 KS	37 KS	9 KS	2 KS	1 KS	13 KS	8 KS	
2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	

PADĚLKY ČESKÝCH BANKOVEK

**NEJČASTĚJI
PADĚLANÉ
NOMINÁLY
JSOU 1 000 KČ,
2 000 KČ
A 500 KČ.**

65,7 % – 647 KS

18,3 % – 180 KS

7,9 % – 78 KS

PADĚLKY ČESKÝCH BANKOVEK

HODNOTA PADĚLANÝCH
ČESKÝCH BANKOVEK JE
1,184 MIL. KČ

PADĚLKY ČESKÝCH BANKOVEK

**NEJVÍCE PADĚLKŮ
ČESKÝCH BANKOVEK BYLO
ZADRŽENO TRADIČNĚ V PRAZE
447 kusů**

PADĚLKY ČESKÝCH BANKOVEK

ZADRŽENÍ VĚTŠÍHO MNOŽSTVÍ PADĚLKŮ
 CZK HODNOTY 1000 A 2000 V ROCE 2018

PŘI POLICEJNÍCH AKCÍCH:

ČERVEN – PRAHA 90 KS

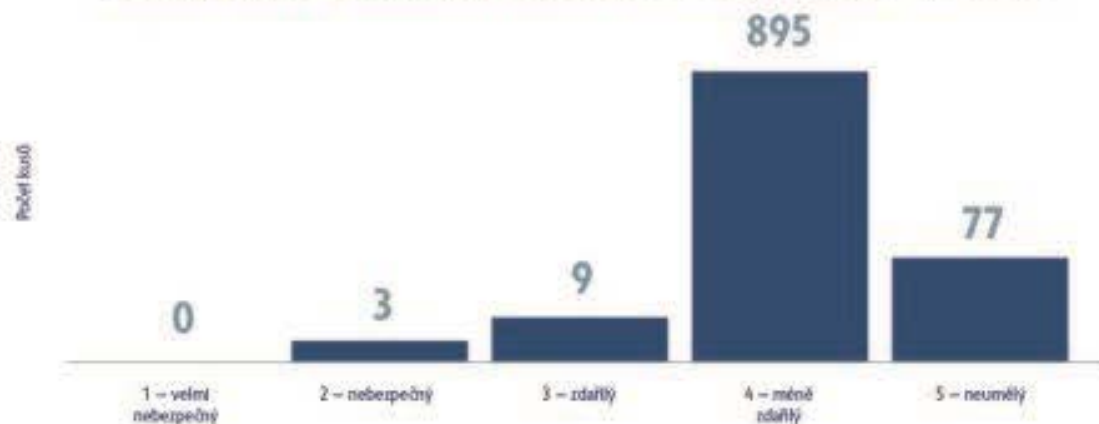
SRPEN – JIHLAVA 88 KS

PADĚLKY ČESKÝCH BANKOVEK

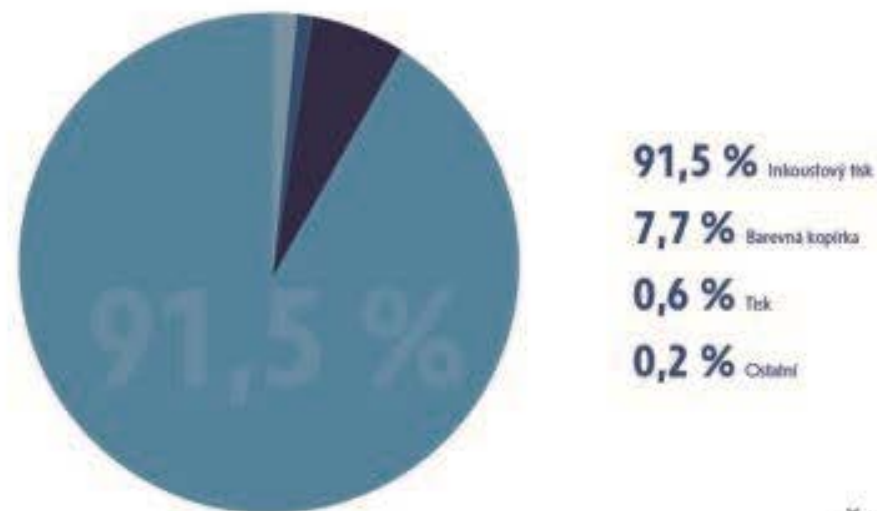
PŘEVAŽUJE 4. STUPEŇ (MÉNĚ ZDAŘILÉ).
 BEZ NAPODOBENÍ OCHRANNÝCH PRVKŮ,
 PŘÍPADNĚ S NEKVALITNÍM NAPODOBENÍM
 NĚKTERÝCH Z NICH.

**VĚTŠINA PADĚLKŮ SE STÁLE TISKNE
 NA INKOUSTOVÝCH TISKÁRNÁCH.**

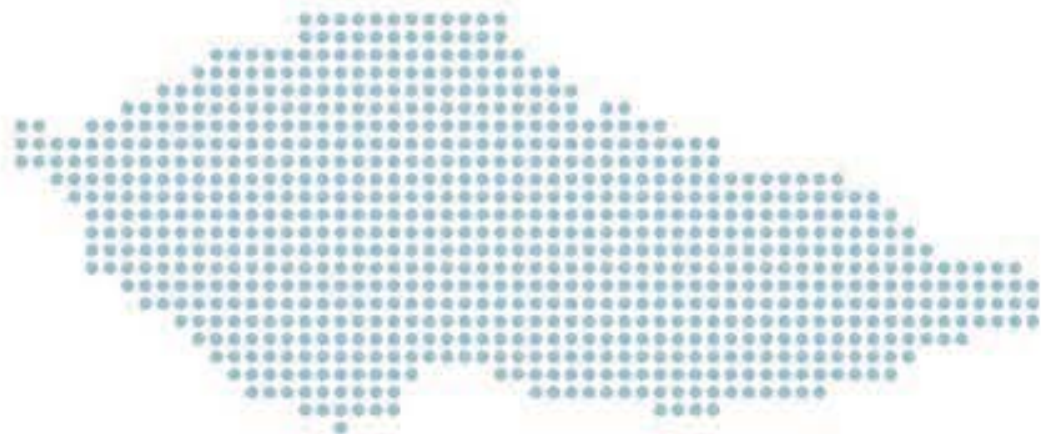
Padělky českých bankovek podle stupňů nebezpečnosti – rok 2018

Způsoby padělání českých bankovek v roce 2018

POROVNÁNÍ PADĚLKŮ CZK A EUR

PADĚLKY ČESKÝCH BANKOVEK:

1 PADĚLEK NA 481 910 KS

BANKOVEK V OBĚHU

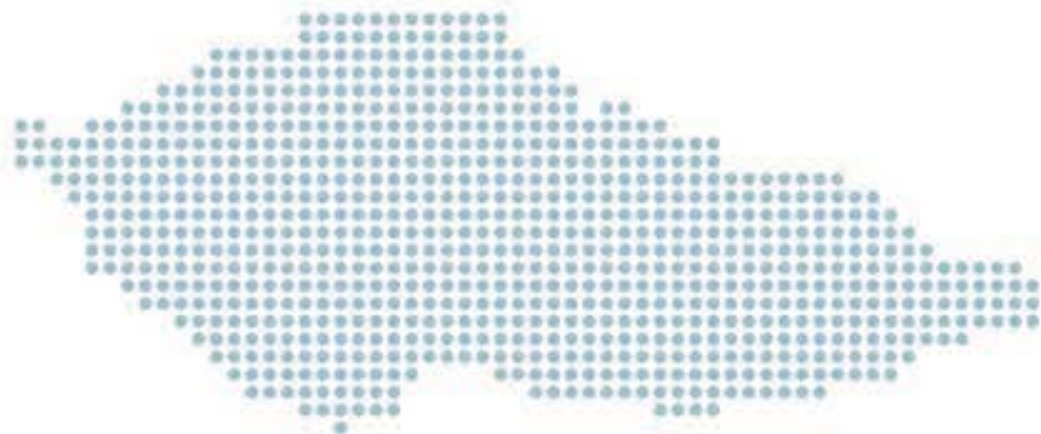

PADĚLKY EUR:

1 PADĚLEK PŘIPADÁ NA 19 943 KS

BANKOVEK V OBĚHU

POROVNÁNÍ PADĚLKŮ CZK A EUR

984 KS

PADĚLKŮ ZADRŽENO

474,2 MIL. KS

ČESKÝCH BANKOVEK V OBĚHU

1 134 000 KS

PADĚLKŮ ZADRŽENO

22 615 MIL. KS

BANKOVEK EUR V OBĚHU

PADĚLKY ZAHRANIČNÍCH MĚN

**V ROCE 2018 BYLO NA ÚZEMÍ
ČESKÉ REPUBLIKY ZADRŽENO
1 100 KUSŮ PADĚLANÝCH A
POZMĚNĚNÝCH BANKOVEK
A MINCÍ ZAHRANIČNÍCH MĚN.**

PADĚLKY EUR V ČR

491 KS

118 KS

ZADRŽENO 814 KS

772 KS BANKOVEK

40 KS MINCÍ

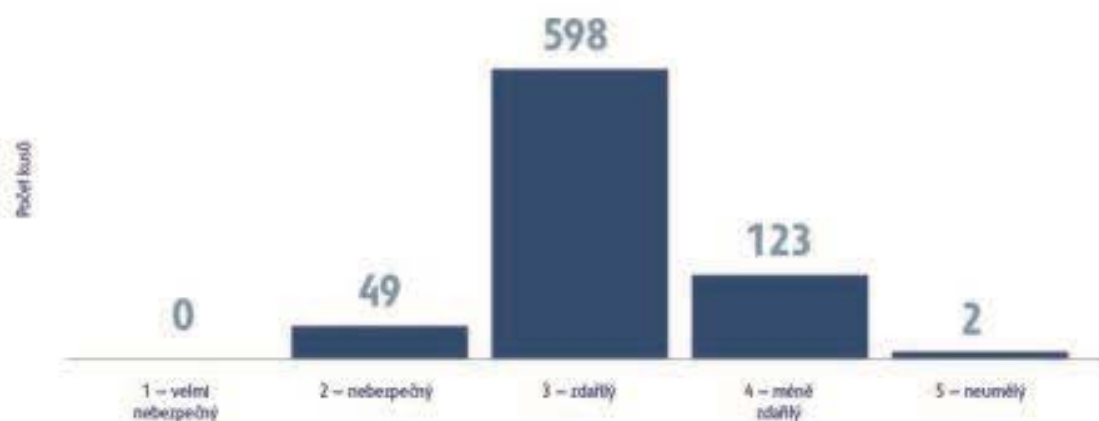
2 KS POZMĚNĚNÉ BANKOVKY

PADĚLKY EUR V ČR

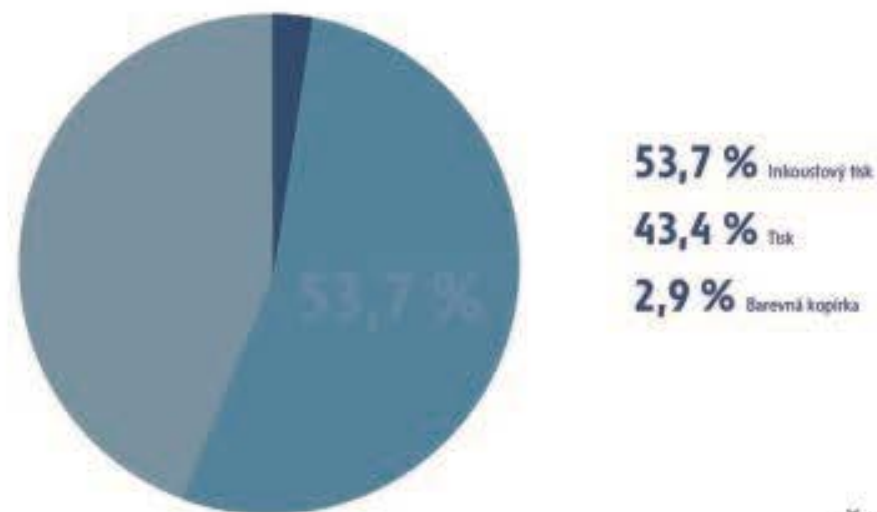
JSOU MNOHEM ČASTĚJI HODNOCENY
2. A 3. STUPNĚM NEBEZPEČNOSTI.

POPRVÉ V HISTORII PŘEVAŽOVAL
INKOUSTOVÝ TISK.

Padělky bankovek EUR podle stupňů nebezpečnosti – rok 2018

Způsoby padělání bankovek EUR v roce 2018

PADĚLKY USD V ČR

118 KS

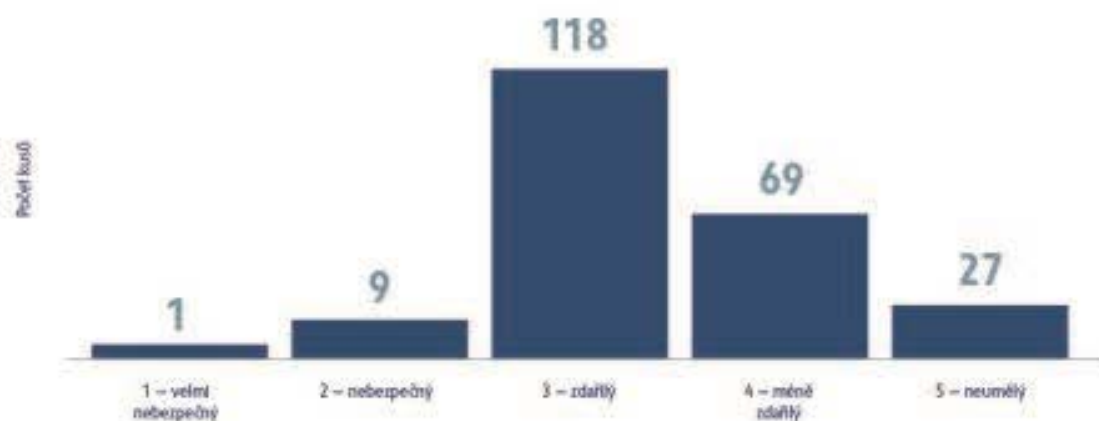
ZADRŽENO 237 KS
224 KS BANKOVEK
8 KS MINCÍ
5 KS POZMĚNĚNÝCH BANKOVEK

PADĚLKY USD V ČR

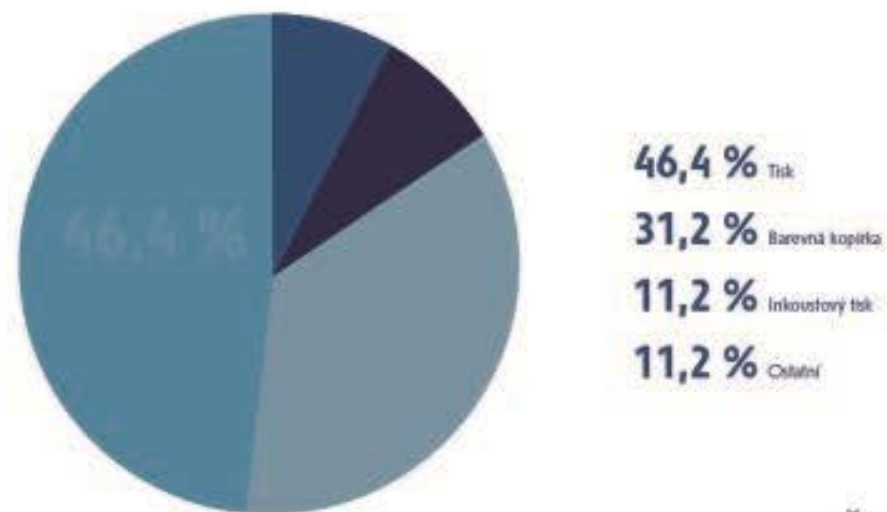
PŘEVAŽUJE 3. STUPEŇ NEBEZPEČNOSTI.

V POROVNÁNÍ S PADĚLKY ČESKÝCH BANKOVEK PŘEVAŽOVAL KLASICKÝ TISK Z PLOCHY (OFSET).

Padělky bankovek USD podle stupňů nebezpečnosti – rok 2018

Způsoby padělání bankovek USD v roce 2018

03

KONTROLA BANKOVEK

ČNB V OBLASTI PADĚLANÝCH BANKOVEK VZDĚLÁVÁ A INFORMUJE VEŘEJNOST.

NÁVOD NA KONTROLU OCHRANNÝCH PRVKŮ BANKOVEK NABÍZÍ ČNB

- ✓ V MOBILNÍ APLIKACI ČESKÉ PENÍZE
- ✓ V INTERAKTIVNÍCH VZDĚLÁVACÍCH HRÁCH
- ✓ NA SVÝCH WEBOVÝCH STRÁNKÁCH
- ✓ V INFORMAČNÍCH LETÁČÍCH

NÁVOD NA KONTROLU OCHRANNÝCH PRVKŮ BANKOVEK NABÍZÍ ČNB

- ✓ V MOBILNÍ APLIKACI ČESKÉ PENÍZE
- ✓ V INTERAKTIVNÍCH VZDĚLÁVACÍCH HRÁCH
- ✓ NA SVÝCH WEBOVÝCH STRÁNKÁCH
- ✓ V INFORMAČNÍCH LETÁCÍCH

NÁVOD NA KONTROLU OCHRANNÝCH PRVKŮ BANKOVEK NABÍZÍ ČNB

- ✓ V MOBILNÍ APLIKACI ČESKÉ PENÍZE
- ✓ V INTERAKTIVNÍCH VZDĚLÁVACÍCH HRÁCH
- ✓ NA SVÝCH WEBOVÝCH STRÁNKÁCH
- ✓ V INFORMAČNÍCH LETÁČÍCH

NÁVOD NA KONTROLU OCHRANNÝCH PRVKŮ BANKOVEK NABÍZÍ ČNB

- ✓ V MOBILNÍ APLIKACI ČESKÉ PENÍZE
- ✓ V INTERAKTIVNÍCH VZDĚLÁVACÍCH HRÁCH
- ✓ NA SVÝCH WEBOVÝCH STRÁNKÁCH
- ✓ V INFORMAČNÍCH LETÁČÍCH

OCHRANNÉ PRVKY A POSTUP PŘI KONTROLE

**ČESKÉ BANKOVKY A MINCE JSOU
V MEZINÁRODNÍM SROVNÁNÍ
VELMI BEZPEČNÉ → VÝZKUM,
VÝVOJ A APLIKACE OCHRANNÝCH
PRVKŮ PATŘÍ KE SVĚTOVÉ ŠPIČCE.**

OCHRANNÉ PRVKY A POSTUP PŘI KONTROLE

1 Bankovku vezměte do prstů

2 Bankovku prohlédněte proti světlu

3 Bankovku sklopte

- ✓ BANKOVKOVÝ PAPIR JE SPECIFICKÝ NA DOTYK
- ✓ BANKOVKA NENÍ HLADKÁ, NA LÍCNÍ STRANĚ BY MĚL BÝT HMATEM CITELNĚ HLUBOTISK

OCHRANNÉ PRVKY A POSTUP PŘI KONTROLE

1

Bankovku vezměte
do prstů

2

Bankovku
prohlédněte proti
světlu

3

Bankovku sklopte

- ✓ ZKONTROLUJTE VODOZNAK
- ✓ ZKONTROLUJTE OCHRANNÝ PROUŽEK (MIKROTEXT A MĚNÍCÍ SE BARVU)
- ✓ ZKONTROLUJTE SOUTISKOVOU ZNAČKU

OCHRANNÉ PRVKY A POSTUP PŘI KONTROLE

1

Bankovku vezměte
do prstů

2

Bankovku
prohlédněte proti
světlu

3

Bankovku sklopte

- ✓ V ORNAMENTU NA RAMENI PORTRÉTU JE SKRYTÝ OBRAZEC S NOMINÁLNÍ HODNOTOU
- ✓ PŘI POHYBU BANKOVKY SE NA LÍCI MĚNÍ PROMĚNLIVÁ BARVA
- ✓ VPRAVO NA LÍCI JE DVOUBAREVNÝ IRIDISCENTNÍ PRUH

PODEZŘENÍ NA PADĚLEK

**PRÁVO ODMÍTNOUT PŘIJETÍ
BANKOVKY ČI MINCE MÁ KAŽDÝ
JEDNOTLIVEC, POKUD SE DOMNÍVÁ,
ŽE JDE O PADĚLEK**

(S VÝJIMKOU OSOB, KTERÉ MAJÍ POVINNOST PODEZŘELÉ PENÍZE ZADRŽET).

PODEZŘENÍ NA PADĚLEK

—————> BANKOVKU NEBO MINCI ODNESTE
NA POLICII ČR A INFORMUJTE O VAŠEM PODEZŘENÍ.

—————> BANKOVKA NEBO MINCE BUDE PŘEDÁNA
ČESKÉ NÁRODNÍ BANCE, KTERÁ JI PROZKOUMÁ
A URČÍ JEJÍ PRAVOST.

—————> POKUD SE UKÁŽE, ŽE BANKOVKA NEBO
MINCE JE PRAVÁ, BUDE VRÁCENA PŮVODNÍMU MAJITELI
PŮJDE-LI O PADĚLEK, BUDE ZADRŽENA BEZ NÁHRADY,
ZA PADĚLKY NELZE POSKYTNOUT NÁHRADU.

PADĚLEK NEBO POŠKOZENÁ BANKOVKA?

**BĚŽNĚ POŠKOZENOU BANKOVKU NEBO MINCI MUSÍ
K VÝMĚNĚ PŘIJMOUT KAŽDÁ POBOČKA OBCHODNÍ
BANKY PROVÁDĚJÍCÍ POKLADNÍ OPERACE NEBO
POBOČKA ČESKÉ NÁRODNÍ BANKY
A BEZPLATNĚ JI VYMĚNIT.**

(V SOULADU SE ZÁKONEM Č. 136/2011 SB., O OBĚHU BANKOVEK A MINCÍ)

PODEZŘENÍ NA PADĚLEK

**U NĚKTERÝCH DRUHŮ POŠKOZENÍ PENĚZ
MŮŽE BÝT OBTÍŽNÉ URČIT JEJICH
PRAVOST A PLATNOST.**

**PŘEVÁŽNOU VĚTŠINU NEÚMYSLNÝCH
POŠKOZENÍ PRAVÝCH A PLATNÝCH ČESKÝCH
PENĚZ ČNB NAHRADÍ.**

**PRO NÁROK NA VÝMĚNU POŠKOZENÝCH BANKOVEK
NEBO MINCÍ JE KLÍČOVÝ DRUH POŠKOZENÍ:**

- **BĚŽNĚ POŠKOZENÉ PENÍZE SE VYMĚŇUJÍ
NA PŘEPÁŽCE BANK**
- **NESTANDARDNĚ POŠKOZENÉ PENÍZE BUDOU
NA PŘEPÁŽCE BANK ZADRŽENY A PŘEDÁNY ČESKÉ
NÁRODNÍ BANCE, KTERÁ POŠKOZENÍ POSODÍ
A ROZHODNE O POSKYTNUTÍ NÁHRADY.**

BĚŽNĚ NEBO NESTANDARDNĚ POŠKOZENÁ BANKOVKA?

BANKOVKA BĚŽNĚ POŠKOZENÁ OBĚHEM (LZE VYMĚNIT)

BĚŽNĚ NEBO NESTANDARDNĚ POŠKOZENÁ BANKOVKA?

BANKOVKA BĚŽNĚ POŠKOZENÁ (LZE VYMĚNIT)

BĚŽNĚ NEBO NESTANDARDNĚ POŠKOZENÁ BANKOVKA?

OHŮŘELÁ BANKOVKA (O NÁHRADĚ ROZHODUJE ČNB)

BĚŽNĚ NEBO NESTANDARDNĚ POŠKOZENÁ BANKOVKA?

NECELÁ (POD 50 % – BEZ NÁHRADY)

POŠKOZENÁ NÁSTRAŽNÝM SYSTÉMEM
(BEZ NÁHRADY)

04

HISTORIE PENĚZOKAZECTVÍ

PENĚZOKAZECTVÍ PŘED 100 LETY

DO ROKU 1919 BYL PROVÁDĚN PŘEZKUM PRAVOSTI A EVIDENCE PADĚLKŮ BANKOVEK V TISKÁRNĚ CENNÝCH PAPIRŮ (DRUCKEREI FÜR WERTPAPIERE) RAKOUSKO-UHERSKÉ BANKY VE VÍDNI (KOMMISSION ZUR PRÜFUNG BEANSTANDETER BANKNOTEN).

PENĚZOKAZECTVÍ PŘED 100 LETY

**VÝZNAMNÁ BYLA ČINNOST PRAŽSKÉ FILIÁLKY
 RAKOUSKO-UHERSKÉ BANKY.**

ROZPOZNÁNÍ A ZADRŽOVÁNÍ PADĚLKŮ

100 K VZOR 1910 A 100 K VZOR 1912 Z PADĚLATELSKÉ
 DÍLNY BEDŘICHA ČERNÉHO V PODLÁSKÁCH,
 1921 I JEHO VYPÁTRÁNÍ.

Kriminálně taktická práce postrádala přehledu o výskytu padělků na různých místech býv. monarchie a měla proto povahu jen místní. Iniciativu měla filiálka /kontr. Schmaus/ a nikoliv policie. V úvahu však nutno vzít tehdejší policejní organizaci, která byla komunální a nikoliv celostátní.

PENĚZOKAZECTVÍ PŘED 100 LETY

V ROCE 1919 DOCHÁZELO K ROZSÁHLÉMU PADĚLÁNÍ KOLKŮ NA PRAVÝCH BANKOVKÁCH. KOLKY ZNEHODNOCOVALY ŠKRTY A RAZÍTKY, ALE NEBYLY ZADRŽOVÁNY, NEBOŤ SAMOTNÉ BANKOVKY NADÁLE PLATILY V NĚKTERÝCH NÁSTUPNICKÝCH STÁTECH RAKOUSKA-UHERSKA.

PENĚZOKAZECTVÍ PŘED 100 LETY

K PŘEZKUMU PRAVOSTI A EVIDENCI PADĚLKŮ BYLA V ROCE 1919 ZŘÍZENA V BANKOVNÍM ÚŘADU MINISTERSTVA FINANČÍ ZKUŠEBNA KOLKŮ (DNES ZKUŠEBNA PLATIDEL ČNB).

PENĚZOKAZECTVÍ PŘED 100 LETY

**RUKOPISNÁ EVIDENCE PADĚLKŮ
Z LET 1919–1953 OBSAHUJE
ASI 120 000 ZÁZNAMŮ.**

Číslo přílohy	Předloženo				Poznatky				Vaznámky	
	číslo	datum	podpis	podpis	číslo	datum	podpis	podpis	číslo	datum
1	1	1919

STÁTOVKY I. EMISE

První definitivní platidla vydávaná od
července 1919 do února 1920

Široká soustava hodnot 1, 5, 10, 20,
50, 100, 500, 1 000, 5 000 Kč

Nesou datum **15. dubna 1919**
a podpis ministra financí **Aloise Rašína**

Autorem necelé poloviny návrhů
byl český malíř **Alfons Mucha**

Tištěny ve dvou zahraničních
a šesti českých tiskárnách

Od ledna 1921 do června 1928
byly nahrazovány novějšími vzory
s výjimkou 1 000 Kč a 10 Kč, které
platily až do roku 1937, resp. 1944

PADĚLKY STÁTOVEK I. EMISE

Důvodem padělání byl převážně peněžní zisk, ale také politické důvody (poškození mladého státu německými nacionalisty a maďarskou iredentou), padělání usnadnila i nízká úroveň technické ochrany

Ojedinele se vyskytly ještě v roce 1945

Celkem bylo zadrženo **105 208 kusů padělků** v 96 typech

Bylo vypátráno **41 padělatelských dílen**, z toho 19 v zahraničí

PENĚZOKAZECTVÍ PŘED 100 LETY

**NEJVÍCE ROZŠÍŘEN BYL PADĚLEK 500 KČ
VZOR 1919 TYP 2 (PADĚLATEL UNIV. PROF. PHDR.
GYULA MÉSZÁROS A SPOL., PADĚLATELSKÁ DÍLNA
VE WETZELSDORFU U ŠTÝRSKÉHO HRADCE
V ROCE 1921), KAMENOTISK A KNIHTISK,
ZADRŽENO BYLO 60 410 KUSŮ.**

PENĚZOKAZECTVÍ PŘED 100 LETY

**PADĚLKY STÁTOVEK I. EMISE SE VYSKYTOVALY
NA CELÉM STÁTNÍM ÚZEMÍ I V ZAHRANIČÍ**

NĚMECKO, RAKOUSKO, MAĎARSKO,
BELGIE, NIZOZEMSKO, ŠVÝCARSKO,
FRANCIE, ITÁLIE, POLSKO, RUMUNSKO,
BULHARSKO, RSFSR, USA.

PENĚZOKAZECTVÍ PŘED 100 LETY

Množství padělků papírových peněz		
Hodnota	Státovky I. emise (1919–1945)	Bankovky ČNB (1993–2019)
1–10 Kč	9 %	–
20 Kč	8 %	<1 %
50 Kč	4 %	1 %
100 Kč	20 %	4 %
200 Kč	–	4 %
500 Kč	57 %	11 %
1 000 Kč	1 %	43 %
2 000 Kč	–	4 %
5 000 Kč	<1 %	32 %
celkem	100 %	100 %

PENĚZOKAZECTVÍ PŘED 100 LETY

Techniky padělání papírových peněz		
Technika	Státovky I. emise (1919–1945)	Bankovky ČNB (1993–2019)
knihtisk a jeho kombinace	21 %	–
hlubotisk	<1 %	–
kamenotisk a jeho kombinace	78 %	–
ofset a jeho kombinace	<1 %	43 %
ruční kresba	<1 %	<1 %
jednobarevná elektrografie	–	<1 %
plnobarevný tonerový tisk	–	19 %
inkoustový tisk	–	37 %
jiné	<1 %	<1 %
celkem	100 %	100 %

05

ZÁVĚR

DĚKUJEME ZA POZORNOST

Vojtěch Benda
člen bankovní rady ČNB

Denisa Všetíčková
mluvčí ČNB

Josef Ducháček
ředitel sekce peněžní ČNB

PADĚLANÉ A POZMĚNĚNÉ BANKOVKY A MINCE ZADRŽENÉ NA ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY V ROCE 2018

NYNÍ JE PROSTOR PRO VAŠE DOTAZY.